

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน รูปแบบและวิธีการสื่อสารเพื่อการเลือกคู่ของกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยจึงต้องทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ทางสังคมของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในสังคมเมือง รวมทั้งบริบทต่างๆ จากผู้วิจัยยังได้ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังต้องศึกษาข้อเท็จจริง โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) วัยรุ่นแต่ละคนในแต่ละด้านอย่างละเอียด และครอบคลุม

กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ วัยรุ่นที่ชอบเที่ยวดิสโก้เทคในเขตเมืองเชียงใหม่ จำนวน 10 คน แยกเป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน อายุระหว่าง 13-25 ปี ทั้งที่ยังเรียนหนังสือและไม่ได้เรียนหนังสือ

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกแหล่งข้อมูลออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารของตำรวจแต่ละเขตพื้นที่ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับจำนวน และประเภท และสถานที่ตั้งของสถานบริการในเวลากลางคืน ข้อมูลสถิติการติดเชื้อ HIV จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลจากฝ่ายข้อมูลและติดตามประเมินผลและฝ่ายจดทะเบียนสถานบริการของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ฝ่ายจดทะเบียนสถานบริการของอำเภอเมืองเชียงใหม่ ข้อมูลที่เป็นแผนที่เชียงใหม่จากสำนักงานเทศบาล ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่ถูกทอดทิ้งในเขตเชียงใหม่จากมูลนิธิบ้านเด็กเวียงพิงค์ ข้อมูลสถานการณ์ของวัยรุ่นปัจจุบันจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ รวมทั้งเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประมวลและวิเคราะห์ประกอบการอธิบายปรากฏการณ์การสื่อสารในการเลือกคู่ของวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน

2. แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล

เก็บข้อมูลจากบุคคล ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมชอบเที่ยว

ดิสโก้เทคที่มีอายุ 13-25 ปี ซึ่งประกอบไปด้วยวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมืองหรือต่างอำเภอ และวัยรุ่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดแต่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ทั้งวัยรุ่นที่เรียนหนังสือและวัยรุ่นที่ทำงานที่เต็มใจให้ข้อมูล

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ เจ้าของสถานบริการ พนักงานในสถาน

บริการ เช่น กัปตันหรือบุคคลที่ทำหน้าที่คอยดูแลความเรียบร้อยและบริการในดิสโก้เทค เป็นหัวหน้างานของพนักงานเสิร์ฟ ผู้จัดการ พนักงานเสิร์ฟ นักร้อง นักดนตรี ดีเจหรือพนักงานที่ทำหน้าที่เปิดเพลงในดิสโก้เทค พนักงานรักษาความปลอดภัยหรือผู้คุมดิสโก้เทค เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่จดทะเบียนสถานบริการทั้งในส่วนของอำเภอเมืองและจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าของสถานบริการรูปแบบอื่นที่ตั้งอยู่ในระแวกใกล้เคียงกับดิสโก้เทคด้วย รวมทั้งวัยรุ่นที่เคยชอบเที่ยวกลางคืนมาก่อนและได้หยุดพฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนแล้ว

3. แหล่งข้อมูลที่เป็นสถานที่

การศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งขั้นตอนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นสถานที่ ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการสำรวจสถานที่ เพื่อเป็นการแสวงหาแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัย และเป็นการแสวงหากลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ การสำรวจสถานบริการกลางคืนประเภทต่างๆ เช่น ร้านอาหาร สวนอาหาร ดิสโก้เทค บาร์เกย์ คาราโอเกะ ร้านข้าวต้ม ร้านยาแดง และอะโกโก้ เนื่องจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษานี้มักมีพฤติกรรมและวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เข้าไปศึกษาดูบริบทภายใน รวมทั้งสังเกตการทำงานของผู้ที่ทำงานในสถานที่ดังกล่าว เพื่อแสวงหากลุ่มเป้าหมาย และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความสัมพันธ์และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

2. ขั้นตอนการติดตามไปยังแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่พบว่ามีวัยรุ่นเที่ยวมาก เช่น ดิสโก้เทค ร้านอาหาร ร้านยาแดง ฯลฯ เพื่อคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบ Snowball Technique

3. ขั้นตอนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว หลังจากที่ได้เข้าไปสังเกตการณ์และศึกษาในสถานบริการอื่นๆ แล้วพบว่าดิสโก้เทคเป็นแหล่งพบปะหลักของนักเที่ยวกลางคืน และเป็นสถานที่ที่วัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืนมักแสดงออกถึงการเลือกคู่ เพราะ

ไม่ว่าวัยรุ่นจะเที่ยวสถานบริการรูปแบบไหนมากก็ตาม มักจะมีการเที่ยวต่อในดิสโก้เธคเพราะมีการเปิดให้บริการถึงเช้าอีกวันหนึ่ง และปิดบริการช้ากว่าสถานบริการกลางคืนประเภทอื่นๆ

4. ขั้นตอนการเข้าหาแหล่งข้อมูลที่เป็นที่อยู่อาศัยและแหล่งอื่นที่จำเป็น เพื่อติดตามและศึกษาการดำเนินชีวิตแต่ละวันของกลุ่มเป้าหมาย เช่น หอพัก บ้าน สถานศึกษา และสถานที่ทำงานของกลุ่มเป้าหมาย การไปพบปะกลุ่มเป้าหมายแหล่งอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมในการแสดงออกเพื่อเลือกคู่ เช่น สวนสาธารณะ สวนรุกขชาติ หน้าร้านเซเว่นอีเลฟเว่น และลานประตูท่าแพ ซึ่งเป็นสถานที่ที่กลุ่มเป้าหมายได้มีการพบปะกันเวลากลางคืนเพื่อพลอดรักกัน หรือจุดเขียนข้อความนัดหมายกัน

วิธีการเก็บข้อมูล

ในส่วนของวิธีการเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ

การเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการเป็นการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะ เพื่อเป็นกรอบแนวคิด (Concept) ของการวิจัย

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้ใช้วิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การสังเกต (Observation)

ได้แบ่งวิธีการสังเกตออกเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปเที่ยวใน

ดิสโก้เธคหลายแห่งกับกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกแล้วและมีการนัดหมายกันเที่ยวตลอดช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เพื่อการเก็บข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับการสื่อสารในการเลือกคู่ วิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นการสังเกตในลักษณะของคนใน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสังเกตมากกว่าวิธีอื่น เพราะมีโอกาสใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมายยอมรับว่าเป็นกลุ่มเดียวกันที่ชอบเที่ยว ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลในลักษณะเจาะลึก

2.1.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปเที่ยวดิสโก้เธค

ในลักษณะของแขกที่เข้าไปเที่ยว โดยการไปกับกลุ่มเพื่อนทั้งเพศหญิงและเพศชาย เพื่อสังเกตการณ์ต่างๆ ไปเกี่ยวกับกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าว รวมทั้งการเข้าไปสังเกตการณ์ในสถานบริการรูปแบบอื่นๆ เช่น ร้านอาหาร คาราโอเกะ อะโกโก้ บาร์เกย์ ร้านข้าวต้ม ฯลฯ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ตั้งกรอบเนื้อหาในการสังเกตไว้ใจ ซึ่งครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ เช่น กลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบการเที่ยวอย่างไร มีวิธีการสื่อสารในการเลือกคู่อย่างไร ฯลฯ เป็นต้น

2.2 การทำกลุ่มสนทนา (Focus Groups Discussion)

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการทำกลุ่มสนทนาในการเก็บข้อมูลภาคสนาม จำนวนครั้งละ 3-5 คน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายไม่ได้อยู่กับที่ และมักจะมีเวลาว่างไม่ตรงกัน เพื่อระดมความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นเกี่ยวกับการสื่อสารในการเลือกคู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและหลากหลาย ผู้วิจัยใช้สถานที่ในการทำกลุ่มสนทนาคือ หอพัก น้ำพุร้อนสันกำแพง เขตอุทยานแห่งชาติห้วยดีงเต่า และในร้านขายอาหารฟาสต์ฟู้ด การสนทนาดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามไว้ใจก่อน และตั้งประเด็นการสนทนาในแต่ละหัวข้อที่ต้องการ ทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมกับความต้องการ

การทำกลุ่มสนทนาได้กระทำ 4 ครั้ง ครั้งแรกกับกลุ่มนักเรียน ใช้สถานที่น้ำพุร้อนสันกำแพงมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คน ครั้งที่สองกับกลุ่มนักเรียนที่อุทยานแห่งชาติห้วยดีงเต่า มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คน ครั้งที่สามกับกลุ่มเป้าหมายที่ทำงานร้านอาหารจำนวน 4 คน ที่เขตอุทยานแห่งชาติห้วยดีงเต่า และครั้งที่สี่กลุ่มเป้าหมายที่ทำงานในห้างสรรพสินค้า จำนวน 4 คน ที่น้ำพุร้อนสันกำแพง เขตอุทยานแห่งชาติห้วยดีงเต่า ร้าน KFC และหอพักที่กลุ่มเป้าหมายรวมตัวกัน

การทำกลุ่มสนทนาดังกล่าวต้องประสบกับปัญหาการนัดหมายกลุ่มเป้าหมายให้มาร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืนเหล่านี้มักกลับจากการเที่ยวในเวลาเช้าของวันถัดมา และใช้ชีวิตในเวลากลางวันนอนพักผ่อน พอเวลาเย็นหรือบ่ายก็ออกไปเที่ยวสถานที่เที่ยวกลางวัน เช่น ห้างสรรพสินค้า การนัดหมายจึงค่อนข้างยาก

เครื่องมือในการทำกลุ่มสนทนาได้แก่ แนวคำถามสำหรับทำกลุ่มสนทนา โดยเริ่มจากการนัดหมายกลุ่มเป้าหมายก่อน เมื่อนัดหมายได้แล้วผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการทำกลุ่มสนทนาดังกล่าว พร้อมกับขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลในเรื่องของการสื่อสารเพื่อการเลือกคู่ ที่สนใจคิดต่อวัยรุ่นปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้ยืนยันกับกลุ่มเป้าหมายว่า ข้อมูลที่ได้เป็นความลับและไม่มีการระบุชื่อของผู้ให้ข้อมูล

แนวคำถามในการทำกลุ่มสนทนานั้น ผู้วิจัยได้เรียบเรียงไว้ก่อนที่จะทำกลุ่มสนทนาโดยตั้งไว้เพื่อเป็นกรอบและเป็นแนวคำถามโดยอาศัยกรอบความคิดในการวิจัยเป็นตัวกำหนด ยกตัวอย่างแนวคำถาม (Guideline) สำหรับการทำกลุ่มสนทนา (Focus Groups Discussion) เช่น

"วิธีการเลือกแฟนของวัยรุ่นในปัจจุบันเป็นอย่างไร"

"เลือกคนอย่างไร"

"มีวิธีการสื่อสารอย่างไร"

"ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น"

"ทำอย่างไรจะทำให้เขารู้ว่าเราปึงเขาแล้ว "

2.3 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview)

ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ที่ต้องการไว้ก่อน จากนั้นจึงหาโอกาสซักถามขณะที่กลุ่มเป้าหมายพร้อมที่จะเปิดเผย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกต้องใช้เวลาหลายครั้งจึงจะครอบคลุมทุกประเด็นของคำถาม สาเหตุที่ต้องใช้วิธีการดังกล่าวเพราะกลุ่มเป้าหมายจะปฏิเสธวิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ประเด็นที่สัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่ทำกับกลุ่ม เป้าหมายคือ

“คิดอย่างไรกับวัยรุ่นในปัจจุบัน เพราะอะไรถึงคิดเช่นนั้น”

“คิดว่าสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเที่ยวคืนมีอะไรบ้าง เพราะอะไรถึงคิดเช่นนั้น”

2.4 การใช้เทคนิคกระบวนการ PRA หรือการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม (Participatory Rural Appraisal)

ใช้กระบวนการเก็บข้อมูลในลักษณะนี้ ในรูปแบบของการ จัดลำดับ (Ranking) สถานที่เกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายขอบเขต การทำแผนที่ (Mapping) ดิสโก้เทคที่กลุ่มเป้าหมายที่อยู่มากที่สุด และจำนวนสถานที่ที่อยู่ในเขตเมืองเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้ฝ่ายข้อมูลสถานีตำรวจ และสำนักงานจดทะเบียนสถานบริการอำเภอเมืองเชียงใหม่และสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมประกอบด้วย กระดาษปรีฟ ปากกาเมจิก กระดาษสี

ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลโดยการไปใช้บริการในดิสโก้เทคก่อน โดยการไปเที่ยวเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มผู้หญิงล้วน การสอบถามจากกลุ่มที่ไปเที่ยวที่เป็นชายล้วน และกลุ่มที่ไปเที่ยวทั้งชายและหญิง

การเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 เดือนแรก เข้าไปสังเกตการณ์เพื่อดูกลุ่มของนักเที่ยว พฤติกรรมการเที่ยว ระหว่างสถานที่ ความสัมพันธ์ระหว่างคนที่เข้าไปเที่ยวในดิสโก้เทค และ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักเที่ยว รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับพนักงานใน

ดิสโก้เทค ส่วนการเข้าถึงข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชายได้ข้อมูลผ่านวัยรุ่นชายที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ก่อน

ในช่วงแรกของการเก็บข้อมูลคือการเข้าไปในสถานที่ที่เขยวที่เป็นดิสโก้เทคในเวลา ระหว่าง 21.00 - 22.00 น. กลับพบปัญหาที่ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ได้ทั้งหมด นักเที่ยวเริ่มเข้าไปใช้บริการอย่างหนาแน่นเวลาประมาณ 23.00 น. เป็นต้นไปและพบว่า การสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของนักเที่ยวในดิสโก้เทคนั้นต้องรอนกระทั่งนักเที่ยวคิมเครื่องคิมที่มีแอลกอฮอล์เข้าไปก่อน ผู้วิจัยจึงได้ปรับเปลี่ยนเวลาในการเข้าไปในดิสโก้เทคเป็นเวลาระหว่าง 24.00 - 03.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ดินิสโก้เทคใกล้จะปิดบริการ

ในการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มนักเที่ยวผู้หญิงนั้น ผู้วิจัยใช้หลายๆ วิธี เช่น การให้เพื่อนผู้ชายที่เตรียมการไว้แล้วและใช้วิธีการสร้างความสัมพันธ์ตามที่ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เช่น การยกแก้วเครื่องคิมให้บ้าง จากนั้นก็ให้เพื่อนชายเข้าไปพัฒนาความสัมพันธ์จนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแล้วจึงเรียกให้ผู้วิจัยไปร่วมโต๊ะ และแนะนำให้ผู้วิจัยอีกที อีกวิธีการหนึ่งผู้วิจัยจะเดินตามกลุ่มที่น่าสนใจเข้าไปในห้องน้ำ แล้วใช้วิธีการชมคนที่น่าสนใจว่า สวย ผมสวย ลิปสติกสีสวย ฯลฯ ซึ่งปรากฏว่าวิธีการนี้นำไปสู่การพูดคุยในเรื่องอื่นๆ ได้ในเวลาต่อมา เช่น ชวนไปนั่งที่โต๊ะเพื่อคุยกันต่อ หรือบางครั้งวัยรุ่นดังกล่าว จะชวนผู้วิจัยไปนั่งร่วมโต๊ะด้วย การยืมให้กลุ่มเป้าหมายก่อนก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีได้ ก่อนที่จะแลกเปลี่ยนความเห็นกัน วิธีการดังกล่าวเหล่านี้ผู้วิจัยได้เตรียมหัวข้อคำถามไว้ในใจก่อนแล้ว ระหว่างการพูดคุยกันในเรื่องต่างๆ ไปหากสบโอกาส ผู้วิจัยก็จะพูดถึงประเด็นในหัวข้อคำถามที่ต้องการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็นหรือเล่าประสบการณ์ให้ฟัง การเก็บข้อมูลโดยวิธีนี้ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยสถานภาพที่แท้จริงของตนเอง จนกระทั่งสนิทสนมกับกลุ่มเป้าหมายแล้ว

หลังจากการสร้างความสัมพันธ์ในดิสโก้เทคแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีการติดต่อกลุ่มเป้าหมายโดยการใช้โทรศัพท์ไปที่บ้าน โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์ติดตามตัว หรือโทรไปที่ หอพักเพื่อพูดคุยและนัดหมายการไปเที่ยวในครั้งต่อไป ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้สึว่าผู้วิจัยเป็นนักเที่ยว ซึ่งได้รับผลตอบกลับมาด้วยดี การไปเที่ยวจะไปกับเพื่อนหญิงบ้างบางครั้งก็เพื่อนชาย วิธีเที่ยวก็เหมือนกับกลุ่มเป้าหมายคือช่วยกันออกค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่าๆ กัน การเก็บข้อมูลด้วยวิธีนี้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการนัดหมาย เพราะการติดต่อแต่ละครั้งค่อนข้างยาก บางครั้งกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าง บางครั้งสาเหตุเกิดจากตัวผู้วิจัยเอง ต่อมาผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเปิดเผยสถานภาพที่แท้จริงของตนเอง ว่าผู้วิจัยมีสถานภาพเป็นนักศึกษาปริญญาโทและต้องการศึกษาวิธีการจับคู่ของหนุ่มสาวในยุคสมัยใหม่ ปรากฏว่าวัยรุ่นให้ความสนใจมากขึ้น และให้ความ

ร่วมมือดีมาก โดยบอกว่าดีใจที่มีคนมาสนใจในความรักของพวกเขา การเก็บข้อมูลนอกดิสโก้
 เชนใช้สถานที่นัดพบหลายๆ แห่ง แล้วแต่โอกาสและความสะดวกของกลุ่มเป้าหมาย เช่น บ้าน
 หอพัก ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต ลานสเก็ตบอร์ด หรือตามที่สาธารณะต่างๆ เช่น สวน
 หลวง ร.9 น้ำพุร้อนสันกำแพง ห้วยตึงเฒ่า น้ำตก ฯลฯ การนัดพบกลุ่มเป้าหมายบางครั้งใช้
 จุดนัดหมายเป็นที่พบกัน บางครั้งผู้วิจัยไปปรับถึงที่อยู่อาศัยแล้วไปพูดคุยกันตามสถานที่พักผ่อน
 ต่างๆ เนื่องจากการพูดคุยกับวัยรุ่นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ การใช้ยา
 เสพติดยา และการขายบริการทางเพศของวัยรุ่น เป็นเรื่องที่ไม่เปิดเผย จึงจำเป็นต้องอาศัย
 จังหวะ โอกาส และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การใช้บรรยากาศที่เป็นสถานที่พักผ่อนและ
 ไม่เปิดเผยจนเกินไปมักจะช่วยให้ได้ข้อมูลค่อนข้างละเอียด

วิธีการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้แยกกลุ่ม โดยให้ผู้หญิงกับกะเทยอยู่กลุ่มเดียวกัน
 ปรากฏว่าได้รับคำขอร้องจากกลุ่มว่าเมื่อพูดถึงวิธีการเลือกคู่แล้วอยากมีสมาชิกผู้ชายอยู่ด้วย
 เพื่อจะได้เรียนรู้วิธีการซึ่งกันและกันด้วย การสนทนากลุ่มครั้งต่อมาผู้วิจัยจึงรวมเอาสมาชิก
 ผู้หญิง กะเทย และผู้ชายเข้าด้วยกัน ปรากฏว่าผู้ร่วมสนทนาที่เป็นผู้หญิงไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
 เห็นมากนัก

อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมาทำให้ผู้วิจัยทราบว่า การสนทนากลุ่มที่มีทั้งเพศชาย เพศ
 หญิง และกะเทยร่วมกัน ปรากฏว่าผู้ร่วมสนทนาเพศชายและหญิงเกิดการสื่อสารกันอย่าง
 เจียวยาว และมีเพศสัมพันธ์กันในเวลาต่อมาจนฝ่ายหญิงตั้งครรภ์ได้ 2 เดือน ซึ่งพฤติกรรมดัง
 กล่าวสามารถยืนยันได้ว่าวัยรุ่นมีการสื่อสารเพื่อการเลือกคู่กันจริง

จากการสนทนากลุ่มทำให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะของวัยรุ่น และภาษาเฉพาะ
 ของกลุ่ม เช่นคำว่า "ก๊ีบเก้" (หมายถึง การทำตัวให้ดูน่ารัก เค่น เป็นจุดสนใจของผู้ที่พบเห็น
 ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งกาย การแสดงออก การพูดจา และบุคลิกท่าทางต่างๆ มี
 ความหมายในด้านบวก) เร็ด (หมายถึง การทำตัวให้ดูเด่นกว่าคนอื่น และทำให้คนอื่นหันมา
 มองด้วยความชื่นชม ซึ่งมีความหมายในด้านบวก) "แรด" (หมายถึง การแสดงออกถึงความ
 กล้าจนเกินงาม และใช้กับเพศหญิงเท่านั้น) และมีความหมายในด้านลบ) "มัน" (หมายถึง
 การทำตัวเป็นคนที่คุณเชื่อมั่นในตัวเองสูง มีความกล้าที่จะแสดงออก ในเรื่องต่างๆ เช่น การแต่ง
 กาย การพูดจา บุคลิกท่าทาง ความกล้าที่จะไปพักท่ายกับเพศตรงข้ามก่อน ซึ่งมีความหมาย
 ในด้านบวก) การสนทนากลุ่มผู้วิจัยต้องแสดงออกถึงความเข้าใจและจริงใจและไม่รังเกียจ ทั้ง
 สามารถพูดคุยกับกลุ่มได้ทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์ การป้องกันตัวจากการมีเพศ
 สัมพันธ์ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ประสานงานกับศูนย์กามโรคจังหวัดเชียงใหม่ในการขอรับความ
 สนับสนุนเรื่องถุงยางอนามัย เพื่อนำไปให้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีนิสัยรักร่วมเพศ และกลุ่ม

เป้าหมายที่ทำงานในบาร์เกย์ รวมทั้งได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในการให้การสนับสนุนด้านอุ้งยางอนามัย ผู้วิจัยพบว่าในกลุ่มวัยรุ่นช่วงอายุนี้ต้องการคนที่เข้าใจ และสามารถรับฟังความคิดเห็นของเขาทุกเรื่อง การโทรศัพท์หาบ่อยๆ การไปเยี่ยมเยียนที่ทำงาน หอพัก และบ้านบ่อยๆ เป็นการแสดงออกถึงความเข้าใจและจริงใจต่อเขา ทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและลึก บางครั้งกลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการฝากข้อความทางโทรศัพท์ติดตามตัว หรือ “เพจเจอร์” ของผู้วิจัย มีบางรายที่เคยเล่าปัญหาส่วนตัวให้ฟังอย่างต่อเนื่องมักมาหาผู้วิจัยถึงที่พัก

ผู้วิจัยได้แบ่งระยะของการเก็บข้อมูลสนามออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. การสำรวจสถานบริการกลางคืน ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปสำรวจสถานบริการกลางคืนในเชียงใหม่ที่วัยรุ่นชอบเที่ยว แล้วเลือกรูปแบบสถานบริการที่วัยรุ่นนิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือ ดิสโก้เทคเพื่อทำการศึกษา ระยะนี้ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 2 เดือน

2. การสร้างความสัมพันธ์ ในระยะนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเข้าไปในดิสโก้เทคในลักษณะของลูกค้าที่เข้าไปใช้บริการเพื่อความรู้จักกับพนักงานในดิสโก้เทค รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของวัยรุ่น การสื่อสารของวัยรุ่นในดิสโก้เทค การสังเกตบริบทในดิสโก้เทคนั้นๆ และการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มนักเที่ยวในดิสโก้เทค โดยการขอเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ หรือถามที่อยู่ สถานที่ทำงาน สถาบันที่เรียน ฯลฯ ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนโทรศัพท์ซึ่งกันและกันเพื่อติดต่อกลับไปหาเขาในครั้งต่อไป ระยะนี้ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 3 เดือน เพราะการสร้างความสัมพันธ์ในดิสโก้เทคต้องอาศัยช่วงเวลารวันศุกร์และเสาร์ที่มีนักท่องเที่ยวนานกว่าวันธรรมดา และการสร้างความสัมพันธ์ค่อนข้างช้า

3. การติดตามกลุ่มเป้าหมาย หลังจากได้ที่อยู่หรือเบอร์โทรศัพท์ของกลุ่มเป้าหมายแล้วผู้วิจัยได้ใช้วิธีการโทรศัพท์ติดต่อไปหาหลังจากที่พบกันครั้งแรกทันที และใช้วิธีฝากข้อความไปยังโทรศัพท์ติดตามตัว หรือเพจเจอร์ รวมทั้งการไปหาตามสถานที่พัก เพื่อให้เขาลืม โดยผู้วิจัยจะรีบติดต่อกลับไปในวันถัดไปนั่นเอง และมีการนัดหมายเจอกันตามสถานที่เที่ยวในโอกาสต่อไป หรือนัดหมายกันรับประทานอาหาร เพื่อทำความรู้จักกันมากขึ้น

ระยะนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธี Snowball Technique ซึ่งเป็นวิธีการเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นกระบวนการ โดยเริ่มจากผู้ให้ข้อมูลหลักคนหนึ่งก่อน และให้ผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าว แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนต่อไป ซึ่งมีทั้งวัยรุ่นที่เที่ยวด้วยกัน และพนักงานในดิสโก้เทคนั้น โดยเมื่อได้รู้จักกับกลุ่มเที่ยวแล้ว จึงนัดหมายกันเกี่ยวกับกลุ่มวัยรุ่น ในช่วงนี้มีวัยรุ่นที่เป็นขาประจำของดิสโก้เทคได้แนะนำให้รู้จักกับพนักงานในดิสโก้เทคนั้น เช่น นักร้อง

นักดนตรี พนักงานเสิร์ฟ ฯลฯ ในการศึกษาระยะนี้ผู้วิจัยใช้เวลายาวนานกว่าระยะอื่นๆ เพราะต้องติดตามกลุ่มไปหลายแห่ง จึงต้องใช้เวลาประมาณ 5 เดือน

4. การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นกรณีศึกษา หลังจากผู้วิจัยได้ทำความรู้จักและคุ้นเคยกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแล้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือกบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นแกนนำของกลุ่ม หรือ หัวใจ หรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อนในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกถึง ประวัติส่วนตัว วิถีชีวิต รวมทั้งการสื่อสารในการเลือกคู่ จำนวนทั้งหมด 10 คน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ และเขียนเป็นรายงานต่อไป

การบันทึกข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้ง ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตัวเองตลอดระยะเวลาการศึกษาวิจัย โดยการเข้าไปเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง บันทึกข้อมูลประจำวันลงในสมุดคู่มือประจำตัวขนาดเล็ก หลังจากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาเขียนลงในบันทึกสนาม (Fieldnote) อีกครั้ง โดยใช้เวลาในการบันทึกสนาม ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง

นอกจากนี้ใช้เครื่องมืออื่นๆ ในการช่วยบันทึกข้อมูล เช่น แถบบันทึกเสียง ซึ่งภายหลังจากบันทึกข้อมูลไว้แล้วผู้วิจัยได้นำมาถอดเทปเพื่อบันทึกรายละเอียดข้อมูลมาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยใช้เวลาประมาณ 6-7 ชั่วโมง ต่อการถอดเทป 1 ม้วน กล้องถ่ายรูป กระดาษและปากกาในการทำ PRA ซึ่งวิธีการใช้เครื่องมือดังกล่าวขึ้นอยู่กับความสนิทสนม และคุ้นเคยระหว่างกลุ่มเป้าหมายกับผู้วิจัยด้วย การบันทึกข้อมูลดังกล่าวทำให้ได้พบทวนประเด็นการเก็บข้อมูล และมีการวางแผนเก็บข้อมูลในครั้งต่อไปด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลดิบที่เก็บรวบรวมมา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ตลอดเวลาที่เก็บข้อมูลทั้งในสนามและหลังจากออกสนามแล้ว

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ในเบื้องต้นมาแล้ว โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลก่อนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย และอธิบายข้อมูลตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย และดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยในลักษณะของการพรรณาคความ